

MOTHER AND CHILD RELATIONSHIP

BY

SAUWANEE TEPKOMAIT

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT

OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF A

BACHERLOR OF FINE ARTS

DEPARTMENT OF GRAPHIC ARTS PAINTING AND SCULPTURE

FACULTY OF FINE ARTS CHIANG MAI UNIVERSITY

1933

สัมพันธภาพระหว่างแม่กับลูก

โดย

เสาวนีย์ เทพคำอ้าย

ศิลปนิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาศิลปบัณฑิต

สาขาวิชาประติมากรรม

ภาควิชาภาพพิมพ์ จิตรกรรมและประติมากรรม

คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พ.ศ. 2536

คณะบดีคณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อนุมัติให้แนบเอกสารประกอบศิลปนิพนธ์นี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร ปรินญาศิลปบัณฑิต

(ผศ. พงศ์เดช ไชยสุตร)

คณะบดีคณะวิจิตรศิลป์

คณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์

ประธานกรรมการ

(อาจารย์พระพงษ์ ดวงแก้ว)

กรรมการ

(อาจารย์ธงศักดิ์ หงษ์แพง)

กรรมการ

(อาจารย์มนต์เกียรติ บุญมา)

กรรมการ

(อาจารย์อำนาจ กัณหะอินทร์)

ผู้ควบคุมศิลปนิพนธ์

อาจารย์พระพงษ์ ดวงแก้ว

คำนำ

เอกสารประกอบการทำศิลปนิพนธ์ชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ในการทำงาน ภายในเล่มประกอบด้วยแนวความคิดที่ได้รับแรงบันดาลใจจากอิทธิพลด้านประสบการณ์ และอิทธิพลจากศิลปะแขนงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอภิปริยาระหว่างแม่กับลูก นำมาคลี่คลายหารูปทรงจากรูปทรงมนุษย์ให้มีความเรียบง่าย ได้อารมณ์ ความรู้สึก ของความสัมพันธ์ของความรักและความอบอุ่น

นอกจากนี้ยังเสนอขั้นตอนการสร้างสรรค์ การวิเคราะห์วิจารณ์ผลงาน และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน เป็นการสรุปผลการศึกษาค้นคว้าและสร้างสรรค์ในช่วงหนึ่งของการศึกษาศิลปะ ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาทั้งรูปแบบและแนวความคิดในอนาคต

หัวข้อศิลปนิพนธ์ : สัมพันธภาพแม่กับลูก
 ชื่อนักศึกษา : นางสาวเสาวนีย์ เทพคำอ้าย
 สาขาวิชา : ประติมากรรม
 ปีการศึกษา : 2536

บทคัดย่อ

ความสัมพันธ์ของความรักระหว่างแม่และลูก เป็นสัมพันธภาพที่เป็นอมตะและสูงส่ง ซึ่งข้าพเจ้ารู้สึกและสัมผัสได้ในสิ่งที่จะ โดยแท้จริงของความผูกพันที่แม่มอบให้ทั้งชีวิตที่ก่อกำเนิดมา ทั้งความรักความอบอุ่น เลี้ยงดูอย่างทะนุถนอม ปกป้อง ค้ำครอง เสียสละทั้งกายและใจ เพื่อให้ลูกได้เติบโตอย่างมีความสุข และด้วยความรักและผูกพันของแม่ที่ถ่ายทอดมายังลูก และปฏิกิริยาโต้ตอบของลูกที่บริสุทธิ์ไร้เดียงสา ปราศจากมายา จากอากัปกิริยาที่แม่และลูกแสดงออกมานั้น ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกในอารมณ์ ความเป็นแม่ในด้านความรักและความสัมพันธ์ของสัญชาตญาณเพศแม่โดยธรรมชาติ และที่สำคัญที่สุดเพื่อระลึกถึงพระคุณแม่อัน เป็นสัญลักษณ์แห่งความรักที่บริสุทธิ์และล้ำค่า เป็นแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้านำความประทับใจในเรื่องราวอันสำคัญยิ่งในชีวิตนี้มาสรรค์สร้างงานศิลปนิพนธ์ประติมากรรม

Art thesis title : Mother and child relationship
 Name : Sauwanee Tepkomait
 Department : Sculpture
 Degree : Bachelor of Fine Arts : Sculpture Division
 Academic year : 1993

ABSTRACT

The relation between a mother and her child is a noble and immortal one, sincere and genuine. From the moment the child is born it is bound to the mother who dedicates her entire life, all her love and warmth, to raise the child tenderly, to cherish and protect it. In looking after her child she sacrifices her body and soul only to give her child the chance to grow up in happiness. In this bond of love she sees the innocent response of her child, without any pretention whatsoever.

To see this kind of behaviour touches my emotions : the love of the mother, the natural mother-instincts and most important of all, the everlasting gratitude towards the mother, as a symbol of innocent and most valuable love.

This inspired me to create this thesis in sculpture.

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอขอบคุณที่ความดีทั้งหมดนี้แต่ บิดา มารดา ผู้มีพระคุณน่านับการ ตั้งแต่กำเนิด จนถึงวันนี้ได้ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณและเทิดทูนไว้ตราบนานเท่านาน ศิลปนิพนธ์เล่มนี้จักประสบ ความสำเร็จจุลลวงไปด้วยดีไม่ได้ ถ้าไม่ได้รับความกรุณาช่วยเหลือจากอาจารย์ทุกท่าน โดยเฉพาะ อย่างยิ่ง อาจารย์พระพงษ์ ดวงแก้ว ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพประกอบที่ 1 ผลงานอาจารย์เขียน ยิ้มศิริ	24
ภาพประกอบที่ 2 ผลงานอาจารย์จักรพันธ์ โปษยกฤต	25
ภาพประกอบที่ 3 ผลงานอาจารย์จักรพันธ์ โปษยกฤต	26
ภาพประกอบที่ 4 แหล่งที่มาของงาน	27
ภาพประกอบที่ 5 แหล่งที่มาของงาน	28
ภาพประกอบที่ 6 แหล่งที่มาของงาน	29
ภาพประกอบที่ 7 วาดเส้นเพื่อกั้นหารูปทรง	30
ภาพประกอบที่ 8 วาดเส้นเพื่อกั้นหารูปทรง	31
ภาพประกอบที่ 9 วาดเส้นเพื่อกั้นหารูปทรง	32
ภาพประกอบที่ 10 วาดเส้นเพื่อกั้นหารูปทรง	33
ภาพประกอบที่ 11 แบบจำลอง 3 มิติ	34
ภาพประกอบที่ 12 แบบจำลอง 3 มิติ	35
ภาพประกอบที่ 13 แบบจำลอง 3 มิติ	36
ภาพประกอบที่ 14 แบบจำลอง 3 มิติ	37
ภาพประกอบที่ 15 ผลงานศิลปินพันธ์ ชื่นที่ 1	38
ภาพประกอบที่ 16 ผลงานศิลปินพันธ์ ชื่นที่ 1	39
ภาพประกอบที่ 17 ผลงานศิลปินพันธ์ ชื่นที่ 2	40
ภาพประกอบที่ 18 ผลงานศิลปินพันธ์ ชื่นที่ 2	41
ภาพประกอบที่ 19 ผลงานศิลปินพันธ์ ชื่นที่ 3	42
ภาพประกอบที่ 20 ผลงานศิลปินพันธ์ ชื่นที่ 3	43
ภาพประกอบที่ 21 ผลงานศิลปินพันธ์ ชื่นที่ 4	44
ภาพประกอบที่ 22 ผลงานศิลปินพันธ์ ชื่นที่ 4	45

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
Abstract	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญภาพ	จ
สารบัญ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของเรื่อง	1
วัตถุประสงค์ในการทำศิลปนิพนธ์	1
ขอบเขตของศิลปนิพนธ์	2
วิธีการศึกษา	2
แหล่งข้อมูลการศึกษา	3
บทที่ 2 ที่มาแห่งความบันดาลใจ	5
อิทธิพลที่ได้จากประสบการณ์ตรง	5
อิทธิพลที่ได้จากการศึกษารูปทรงมนุษย์	7
อิทธิพลที่ได้จากศิลปะแขนงต่าง ๆ	8
อิทธิพลที่ได้จากผลงานของศิลปิน	12
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ	13
วิเคราะห์ประมวลความคิด	13
ทัศนศิลป์ที่นำมาใช้	13
เนื้อหา	13
รูปทรง	14
เส้น	14
พื้นผิว	14
ปริมาตร	14

บทที่ 4	การพัฒนาและคลี่คลายรูปแบบ	17
	ระยะก่อนทำงานศิลปนิพนธ์	17
	วิเคราะห์ศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1	18
	วิเคราะห์ศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2	19
	วิเคราะห์ศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3	20
	วิเคราะห์ศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 4	21
	อุปสรรคและปัญหาในการสร้างสรรค์	22
บทที่ 5	สรุปผลการทำงาน	23
	บรรณานุกรม	42
	ประวัติผู้จัดทำศิลปนิพนธ์	43

บทที่ 1

บทนำ

ข้าพเจ้ามีความเชื่ออย่างหนึ่งว่า ธรรมชาติแห่งความผูกพันของสิ่งมีชีวิตนั้นเป็นเอกภาพแห่งความรักซึ่งต่อเนื่องกันไปไม่มีที่สิ้นสุด และเป็นสายใยเชื่อมให้สิ่งมีชีวิตทั้งหลายอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข ในโลกนี้มีความรักเกิดขึ้นหลายรูปแบบ ความรักของมนุษย์ระหว่างแม่กับลูก อันเกิดจากสัญชาตญาณตามธรรมชาติ สะท้อนถึงความรู้สึกทางจิตใจของมนุษยชาติ ถือเป็นลัทธิธรรมของชีวิตที่คนทั้งหลายได้กล่าวยกย่องพระคุณของแม่อย่างสูงส่งว่าแม่นั้นเป็นผู้ให้กำเนิดและให้อาหารคนแรกแก่เรา ด้วยน้ำนมของแม่เอง แม่ยอมเสียสละทั้งร่างกาย แรงใจ เพื่อให้ลูกได้เจริญเติบโตอย่างมีความสุข ด้วยความประทับใจในอัปกริยาของแม่กับลูกที่แสดงต่อกัน ที่เต็มไปด้วย ความรัก ความอบอุ่น และความอ่อนโยน ฯลฯ ข้าพเจ้าได้นำความรู้สึกอันนี้มาเป็นเนื้อหา บันดาลใจในการสร้างสรรค์ประติมากรรมชุดนี้

1. ความสำคัญของเรื่อง

- 1.1 เสนอสาระทางความคิดที่มีต่อชีวิตตนในเรื่องราวแม่กับลูก
- 1.2 เพื่อเป็นการแสดงออกของความรู้สึก และความประทับใจอันลึกซึ้งกับความรักและความผูกพันของแม่และลูกนำเสนอในงานประติมากรรม 3 มิติ เป็นรูปทรงของความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก
- 1.3 เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้า และสร้างสรรค์งานประติมากรรมเพื่อพัฒนาความคิดและความชำนาญเฉพาะตน

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 2.1 ต้องการนำเสนองานประติมากรรมที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูกเป็นเรื่องราวที่แสดงถึงความรัก เช่น การโอบอุ้ม กอดรัด ปล่อยโยนอย่างทะนุถนอม ปกป้องและอบอุ่น นุ่มนวล เป็นอากัปกิริยาระหว่างแม่ ซึ่งอยู่ในวัยเจริญพันธ์กับลูกวัย 1-3 ขวบเป็นเด็กตอนต้น อันเป็นเนื้อหาสู่การสร้างสรรค์ตามแนวเฉพาะตน
- 2.2 ต้องการนำเสนองานประติมากรรมที่นำการศึกษาท่าทางและอากัปกิริยาต่าง ๆ ระหว่างรูปทรงของแม่และรูปทรงลูก ศึกษาลีลาที่ประสานกลมกลืนกันของปริมาตรในรูปร่าง และยังสามารถถ่ายทอดความรู้สึกความรักและความสัมพันธ์ของแม่และลูก

2.3 เพื่อแสดงออกซึ่งความรู้สึกภายในของผู้สร้าง โดยใช้รูปทรงที่ศึกษามาจากรูปทรงของมนุษย์เป็นงานศิลปะอีกรูปแบบหนึ่ง

3. ขอบเขตการศึกษา

3.1 ขอบเขตด้านความคิดและเรื่องราวศึกษาจากหัวข้อ และวัตถุประสงค์โดยใช้เนื้อหาของความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูกในด้านความรัก ความอบอุ่น อ่อนโยน ที่แม่แสดงออกโดยการกอดรัด โอบอุ้ม ปลอบโยนในอาการปฏิกิริยาต่าง ๆ และท่าทางที่ลูกแสดงเพื่อเรียกร้องความสนใจจากแม่ เช่น อ้าแขนเมื่อต้องการให้อุ้ม โดยกำหนดวัยของแม่เป็นช่วงวัยเจริญพันธุ์ และวัยลูกเป็นวัยเด็กตอนต้นอายุ 1-3 เหตุที่เลือกวัยนี้เพราะมีความรู้สึกรับรู้การกระทำของแม่ได้นำปฏิกิริยาโต้ตอบระหว่างแม่กับลูกมาเป็นข้อมูลสร้างงานประติมากรรม 3 มิติ ที่มีรูปร่างที่คลี่คลายจากรูปทรงมนุษย์นำมาลดทอนรายละเอียดที่ไม่ต้องการคงไว้รูปทรงที่เรียบง่ายมีลีลาที่ประสานกลมกลืนกันของรูปทรง และสามารถถ่ายทอดความรู้สึกในด้านความรักและความสัมพันธ์ของแม่และลูก

4. วิธีการศึกษา

4.1 ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลตามเนื้อหาจากของจริงโดยการวาดเส้นจากแบบของแม่และลูกเพื่อหาความสัมพันธ์ของรูปทรง ท่าทางของรูปทรง โดยสร้างและปริมาตรของรูปทรง

4.2 ศึกษา อารมณ์ที่เกิดจากท่าทาง อาการ กริยาที่แสดงต่อกันระหว่างแม่และลูก

4.3 พัฒนา คลี่คลายรูปทรงเพื่อให้ตอบสนองกับแนวเรื่องและอารมณ์ความรู้สึกถึงความรัก ความอบอุ่น ความอ่อนโยน

4.4 ทำแบบจำลองขนาดเล็กจากดินเหนียวหรือดินน้ำมัน

4.5 ขยายแบบจำลองโดยการปั้นดินเหนียว ทำแม่พิมพ์, การหล่อรูปด้วยวัสดุปูนพลาสเตอร์

5. แหล่งข้อมูลในการศึกษา

- 5.1 จากรูปทรงจริงของมนุษย์
- 5.2 จากตำราที่เกี่ยวข้อง แม่และลูก
- 5.3 จากภาพถ่ายที่เกี่ยวกับแม่และลูก

6. ตารางการทำงาน

เดือน	สัปดาห์	กิจกรรมรายการ	วันต่ออาจารย์
มิถุนายน	4	ส่ง โครงการศิลปนิพนธ์	28
กรกฎาคม	1	เริ่มงานชิ้นที่ 1 (ชั้นโครงสร้าง)	15
	2	ปฏิบัติงาน (ทำโครงร่างหนังสือ)	
	3	ปฏิบัติงาน	
	4	สำเร็จสมบูรณ์งานชิ้นที่ 1	1
สิงหาคม	1	เริ่มงานชิ้นที่ 2 (ชั้นโครงสร้าง)	15
	2	ปฏิบัติงาน (ทำโครงร่างหนังสือ)	
	3	ปฏิบัติงาน	
	4	สำเร็จสมบูรณ์งานชิ้นที่ 2	1
กันยายน	1	เริ่มงานชิ้นที่ 3 (ชั้นโครงสร้าง)	15
	2	ปฏิบัติงาน (พิมพ์หนังสือ)	
	3	ปฏิบัติงาน	
	4	สำเร็จสมบูรณ์งานชิ้นที่ 3	1
ตุลาคม	1	เริ่มงานชิ้นที่ 4 (ชั้นโครงสร้าง)	15
	2	ปฏิบัติงาน (พิมพ์หนังสือ)	
	3	ปฏิบัติงาน	
	4	สำเร็จสมบูรณ์งานชิ้นที่ 4	1

7. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา

- 7.1 วัสดุในการปั้นดินเหนียว, เหล็กเส้น, เครื่องมือปั้น
- 7.2 วัสดุในการถอดพิมพ์, ปูนพลาสเตอร์, फिल्मภาพยนตร์, เหล็กเส้น เครื่องมือแต่งปูนพลาสเตอร์ สีพลาสติค กาว
- 7.3 กล้อง, फिल्मถ่ายรูป สำหรับบันทึกข้อมูล

ที่มาแห่งความบันดาลใจ

ข้าพเจ้าได้รับแรงบันดาลใจจากแหล่งข้อมูลที่เป็นประสบการณ์ จากความคุ้นเคยในชีวิตที่แม่ของข้าพเจ้าปฏิบัติต่อลูก ๆ ด้วยความรัก ความอบอุ่น ฯลฯ ดังนั้น แม่จึงมีความผูกพันที่ใกล้ชิดสนิทสนมกับข้าพเจ้า และน้อง ๆ เป็นอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าคุ้นเคยกับความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูกในรูปแบบต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากแม่กับข้าพเจ้า จะรวมทั้งมนุษย์ทั้งหลายและชีวิตของสัตว์ที่เลี้ยงลูกด้วยนม แต่เรื่องราวที่ประทับใจคือเรื่องราวของมนุษย์มารดาและบุตร ที่แสดงออกมาท่าทาง เช่น การโอบอุ้ม กอดรัด หยอกล้อ ฯลฯ ล้วนแต่เป็นการกระทำที่เต็มไปด้วยความรักทั้งสิ้น และด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้ข้าพเจ้านำเรื่องราวอันสำคัญนี้มาสร้างสรรค์เป็นผลงานทางศิลปะชิ้น นอกจากนี้แล้วข้าพเจ้ายังได้ข้อมูลจากศิลปะแขนงต่าง ๆ และจากผลงานของศิลปินที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญทางศิลปะ อีกทั้งได้รับคำแนะนำจากท่านอาจารย์ผู้สอนและผู้ที่มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเทคนิควิธีในการทำงานด้านศิลปะ นำมาเป็นข้อมูลสนับสนุนสิ่งเหล่านี้ได้ก่อประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์งานศิลปะนิพนธ์ของข้าพเจ้าเป็นอย่างยิ่ง

โดยแบ่งอิทธิพลของข้อมูลเป็น 4 ประเภท คือ

- 2.1 อิทธิพลที่ได้จากประสบการณ์ตรง
- 2.2 อิทธิพลที่ได้จากการศึกษารูปทรงมนุษย์
- 2.3 อิทธิพลที่ได้จากศิลปะแขนงต่าง ๆ
- 2.4 อิทธิพลที่ได้จากผลงานของศิลปิน

2.1 อิทธิพลที่ได้จากประสบการณ์ตรง

แม่ของข้าพเจ้าเป็นภรรยาของข้าราชการ ซึ่งพ่อของข้าพเจ้าไม่ต้องการให้แม่ไปทำงานนอกบ้าน แม่ของข้าพเจ้าจึงสามารถทำหน้าที่เลี้ยงลูกได้อย่างเต็มที่ เวลาทั้งหมด 24 ชั่วโมงของแม่จึงทุ่มเทให้กับลูก เพราะฉะนั้นลูกทุกคนจึงได้รับการเอาใจใส่จากแม่เท่ากัน แม่จึงเป็นทั้งแม่ศรีเรือนของพ่อ และแม่พระในใจของลูก โดยเฉพาะข้าพเจ้าซึ่งเป็นลูกสาวคนโต แม่จำเป็นต้องเลี้ยงดูอย่างใกล้ชิด ดูแลทั้งการเรียน งานบ้าน ตลอดจนสอนให้เลี้ยงน้องด้วย ความผูกพันของแม่ที่มอบให้ข้าพเจ้าไม่ว่าจะเป็นผู้ให้กำเนิด ให้อาหาร คือน้ำนมคนแรกแต่ข้าพเจ้าแม้อย่างเป็นบรมจารย์สอนสั่งความรู้โลกกว้างเพื่อข้าพเจ้า แม่พร่ำบอกอยู่เป็นประจำว่า ชีวิตนี้แม่ก็ให้ได้ นำความซาบซึ้ง ความรู้ปิติยินดีตื้นตันใจแก่ข้าพเจ้ามากมายมหาศาล และมีปัจจัยสำคัญที่ทำให้

ให้ข้าพเจ้ารู้สึกถึงในสัญชาตญาณของความเป็นแม่คือ ในอดีตตอนที่ข้าพเจ้าศึกษาอยู่ชั้นมัธยมปีที่ 4 ข้าพเจ้าได้มีโอกาสรับเลี้ยงดูเด็กวัยไม่ถึงขวบซึ่งแม่ของเด็กเสียชีวิต ในตอนแรกข้าพเจ้าไม่มั่นใจในความสามารถของตนเอง เพราะแม่ข้าพเจ้าสอนเป็นตัวอย่าง ข้าพเจ้าจึงทำได้ ช่วงแรกแม่จะช่วยเลี้ยงตอนกลางวัน ส่วนตอนกลางคืนและวันเสาร์-อาทิตย์เป็นหน้าที่ของข้าพเจ้า ฉะนั้นหลักในการดูแลเด็กเริ่มตั้งแต่วิธีขนมนม ให้นมเด็ก วิธีการเล็กน้อยที่สำคัญ เช่น หยดนมบนหลังมือ ทดสอบความร้อนของนม เด็กจะร้องกินนมอยู่ตลอดเวลา บางครั้งถึงดึก ตี 2 ถึงตี 5 ส่งผลให้ข้าพเจ้าอ่อนเพลีย เพราะต้องหลับ ๆ ตื่น ๆ อยู่ตลอดเวลา ต่อมาเรื่องระบบการขับถ่าย ต้องหมั่นเปลี่ยนผ้าอ้อมและสำรวจจุดความชื้นที่ก้นเด็กเสมอ เด็กจะร้องเมื่อหิวและปัสสาวะ นี่เป็นหัวใจสำคัญของการดูแลเด็ก ส่วนหลักปฏิบัติในแต่ละวันข้าพเจ้าต้องตื่นแต่ตี 5 มาต้มน้ำร้อน ชงนมให้เด็กก่อน เด็กจะตื่นเข้ามาหา ข้าพเจ้าต้องร้องเพลงกล่อมให้หลับแล้วลุย-โอกาสตอนที่เด็กหลับมาซักผ้าอ้อม และปฏิบัติภารกิจส่วนตัว พร้อมเตรียมข้าวบดกล้วย ในขณะที่เขียนข้าพเจ้ายังจำกลิ่นของกล้วยและข้าวต้มได้เสมอ พอเด็กตื่นก็ป้อนข้าว เด็กจะตื่นเคลื่อนไหว แขนขา มือแขนอยู่ตลอดเวลา ข้าพเจ้ามีวิธีที่จะให้เด็กอยู่นิ่ง โดยจ้องมองตุ๊กตาของเด็ก แล้วถ่ายทอดคำสั่งไปในดวงตา เด็กจะรับรู้ได้ และจะนิ่งอยู่พักหนึ่ง ถ้าเรายืมให้เด็กก็จะยอมตอบ ถ้าอารมณ์เด็กดีมากเด็กจะหัวเราะชอบใจ ขณะที่ข้าพเจ้ามองหน้าเด็ก ข้าพเจ้ามีความรู้สึกรักและเอ็นดูในความไร้เดียงสาที่แสดงกริยาอาการออกมาต่อความบริสุทธิ์ จากนั้นก็อาบน้ำ ทาแป้ง แต่งตัว แล้วอุ้มพาเที่ยว ข้าพเจ้าปฏิบัติต่อเด็กอย่างนี้เป็นเวลาถึง 3 ปี เพราะเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงมีความรู้สึกสัมผัสรับรู้ ได้กับอารมณ์สัญชาตญาณของเพศแม่ที่ซึมซับเข้ามาในหัวใจ อารมณ์ความรู้สึกที่ฝังความรักที่ให้ความดูแลอย่างทูลถนอมเป็นห่วงเป็นกังวลเมื่อเด็กได้รับความทุกข์ เห็นแต่เหนื่อยอ่อนเพลีย ที่ต้องเลี้ยงดูอยู่ตลอดเวลา เพราะว่าเด็กช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ แต่ข้าพเจ้ามีความสุขอย่างยิ่งที่เห็นเด็กยิ้มและหัวเราะ แสดงความพอใจ ในบางครั้งเด็กแสดงออกถึงความผูกพันที่มีต่อข้าพเจ้า เช่น ถ้าคนอื่นอุ้ม หรือข้าพเจ้าเดินหนีหรือข้าพเจ้าทำหน้าบึ้งโล่ เด็กจะร้องไห้ทันที และพยายามอ้าแขน มองหา จากอารมณ์ ความรู้สึกขณะนั้นข้าพเจ้าไม่สามารถบรรยายออกมาได้ รู้แต่เพียงว่ามีความสุขมากที่ได้สัมผัสและมีอารมณ์ร่วม จนลืมความโกรธ และความเหนื่อยอ่อนที่ผ่านมาหมด โดยอุ้มเด็กไว้ในอ้อมแขนเหมือนมีพลังของความเป็นแม่เกิดขึ้นในตัวข้าพเจ้า ทำให้ข้าพเจ้าสำนึกในพระคุณของแม่ข้าพเจ้า ยามใดที่ได้ใกล้ชิดเด็กโดยอุ้มเด็กไว้ว่าแม่นั้นลำบากเพียงใดในการเลี้ยงดูมา ข้าพเจ้าเชื่อว่าความรู้สึกของข้าพเจ้าที่มีต่อเด็กคงไม่ถึงเศษเสี้ยวความรู้สึกของแม่ที่มีต่อข้าพเจ้า ในขณะที่เด็กไม่สบาย ข้าพเจ้าทุกข์ใจมากและข้าพเจ้าดีใจที่สุดเมื่อเด็กได้รับความสุข รอยยิ้มและเสียงหัวเราะของลูกคงเหมือนเสียงสวรรค์เป็นน้ำทิพย์ประโลมใจผู้เป็นแม่ ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้ง และรักแม่ข้าพเจ้ามากกว่าชีวิตข้าพเจ้า และพันธะ

ของสายสัมพันธ์อันอบอุ่นนั้น ข้าพเจ้าได้พบเห็นอยู่เสมอในชีวิตประจำวันไว้ คนหรือสัตว์ต่างแสดงออกถึงความสัมพันธ์ในลักษณะเดียวกัน ข้าพเจ้านำเอาเรื่องราวเหล่านั้นมาเป็นสื่อในการสร้างสรรค์งานศิลปะ โดยถ่ายทอดความรู้สึกที่มีต่อภริยาที่แม่แสดงออกต่อลูกอย่างทันท่วงที อ่อนโยน เมื่อข้าพเจ้าพบภาพเช่นนั้นที่ไร ข้าพเจ้านึกถึงความรู้สึกของอดีตที่เคยได้รับจากแม่และจากการเลี้ยงเด็กยังคงฝังใจข้าพเจ้าตลอดมา

2.2 อิทธิพลที่ได้จากรูปทรงมนุษย์

ในการสร้างผลงานศิลปะนี้ ข้าพเจ้าได้ศึกษารูปทรงของผู้หญิง ซึ่งในอดีตได้เรียนรู้รูปทรงและสัดส่วนจริงจากสถาบันศึกษา ข้าพเจ้านำพื้นฐานที่ศึกษามาสวมผสานกับความคิดและจินตนาการ และความรู้สึกที่คุ้นเคยและเข้าใจในรูปร่างของผู้หญิงว่า มีสัดส่วนที่ประกอบด้วยเส้นโค้ง ปริมาตรที่กลมกลึง เนียนนุ่ม ฯลฯ ทำให้ผู้หญิงมีการเคลื่อนไหวสรีระต่าง ๆ เช่น ลำตัว แขน ขา ในการเอี้ยวตัว การโค้งงอของช่วงตัวบริเวณกระดูกสันหลัง เป็นการจัดวางท่าทางที่สวยงามตามธรรมชาติ ข้าพเจ้าสังเกตลักษณะของโครงสร้างเส้นภายนอกและภายในรูปทรงที่ไหลเวียนตอบรับกันอย่างมีจังหวะ ประสานกลมกลืนกัน การเคลื่อนไหวทุกอริยบทของผู้หญิงล้วนเป็นภาพที่ข้าพเจ้ารู้สึกประทับใจ ส่วนลักษณะของเด็กมีรูปทรงที่อวบอ้วน ปริมาตรเป็นกลุ่มก้อน เต่งตึง น่ารัก น่ารัก เส้นโค้งของเด็กอยู่ที่การแสดงออกที่บริสุทธิ์ไร้เดียงสา ไม่แสสร้งพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็กส่วนใหญ่ทำร่วมกับผู้เป็นแม่ อปภิรยาที่แม่และลูกตอบสนองซึ่งกันและกันอย่างตรงไปตรงมา สร้างบรรยากาศรอบข้างให้สดชื่น มีชีวิตชีวา เต็มไปด้วยความรักความอบอุ่น พฤติกรรมของแม่และลูก เช่น การโอบอุ้ม กอดรัด ฯลฯ จึงเป็นแหล่งข้อมูลที่ดีสำหรับการสร้างงานประติมากรรม โดยข้าพเจ้าเลือกหรือจัดทำทางเพื่อวิเคราะห์หารูปทรงที่มีปริมาตรเรียบง่าย ตัดทอนส่วนที่ไม่สำคัญออก สร้างเอกภาพของรูปทรงให้สัมพันธ์กัน มีลีลา จังหวะ ความอ่อนไหวของเส้นและปริมาตรที่นุ่มนวล เป็นไปตามแนวความคิด อุดมคติส่วนตัวอย่างมีอิสระในการถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกที่ต้องการ

2.3 อิทธิพลที่ได้จากศิลปะแขนงต่าง ๆ

ศิลปะ หมายถึง สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อแสดงซึ่งอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความงาม จัดแบ่งได้หลายประเภท ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลทางศิลปะแขนงต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างแม่และลูกที่แสดงออกมาถึง ความรัก ความอบอุ่น ข้าพเจ้าศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่ได้แล้วนำมาวิเคราะห์พิจารณาเพื่อสร้างเป็นผลงาน โดยจะแบ่งประเภทของสื่อทางข้อมูลด้านศิลปะนี้ออกเป็น 3 ประเภทคือ

2.3.1 ทศศิลป์ (Visual Art)

เป็นศิลปะที่รับและสัมผัสด้วยการเห็น ได้แก่ จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ และสถาปัตยกรรม ข้าพเจ้าได้ความรู้ทางศิลปะสาขาต่าง ๆ จากการศึกษาในหลักสูตร และจากประสบการณ์ของตนเอง เช่น

ทางด้านจิตรกรรม ข้อมูลที่ได้รับมีทั้งศิลปะตะวันออกและศิลปะตะวันตก ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ วีดีโอ สไลด์ สถานที่จริง ศิลปะตะวันออก เช่น ศิลปะของประเทศอินเดีย จีน ญี่ปุ่น พม่า ไทย ส่วนใหญ่มักเป็นภาพจิตรกรรมฝาผนังตามวัดและถ้ำ จุดยืนของศิลปะตะวันออกเป็นเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อทางศาสนาพุทธ เช่น พุทธชาดก และพุทธประวัติ ศาสนาพุทธสอนให้คนเป็นคนกตัญญูต่อมารดา ฉะนั้นศิลปินสมัยก่อนจึงสะท้อนค่านิยมนี้แสดงออกมาเป็นภาพแม่กับลูกในอริยาบทต่าง ๆ ตามเนื้อเรื่อง ภาพจิตรกรรมฝาผนังของไทยก็มีอยู่หลายภาพที่แสดงถึงความรักระหว่างแม่และลูก เช่น ภาพแม่กำลังคลอดลูก แม่ให้นมลูก เช่น ภาพเจ้าชายลิททะทอดพระเนตรนางพินพาและราหุล จากจิตรกรรมวัดทองธรรมชาติ ภาพพุทธประวัติตอนออกมหาภิเนษกรรม และภาพมหาชาติชาดก กัณฑ์ศกัณท์ จิตรกรรมฝาผนังวัดราชสิทธิารามราชวรวิหาร ข้าพเจ้าพอใจในงานเขียนของโดยมาก เพราะมีลายเส้นที่อ่อนช้อย นุ่มนวล มีเอกลักษณ์ของความเป็นไทย ข้าพเจ้าได้นำลักษณะลีลาของเส้นของศิลปะไทยนี้มาสร้างเป็นผลงาน ส่วนศิลปะตะวันตกก็มีเนื้อหาทางศาสนาเหมือนกันและเน้นเรื่องความรักมากภาพที่ข้าพเจ้าชอบมากคือ ภาพเขียนพระแม่มารีและพระเยซู ข้าพเจ้าประทับใจในภาพเขียนของราฟาเอล ชื่อภาพแม่พระมาดอนน่า พระเยซูและเซนต์จอห์น ที่ให้ความรู้สึกในเรื่องของความรักได้ดี รูปแบบของงานสื่อความหมายได้อย่างสมบูรณ์

ทางด้านประติมากรรม ข้าพเจ้าได้ศึกษาข้อมูลจากงานประติมากรรมของไทยที่มีให้เห็นตามวัด พิพิธภัณฑ์สถาน และจากสื่อมวลชนต่าง ๆ ข้าพเจ้าพึงพอใจต่อพระพุทธรูปสมัยสุโขทัย เช่น พระพุทธชินราช เป็นพระพุทธรูปทั้งงดงามทั้งเนื้อหา รูปแบบ และแนวความคิด ข้าพเจ้าสังเกตุวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ที่อยู่ในองค์ประกอบของรูปทรงคือ มีปริมาณที่เรียบง่าย เส้นที่อ่อนไหว มีความงามในจังหวะลีลา ลักษณะผิวที่กลมกลึง เต็มอิมถ่ายทอดความหมายที่ซ่อนเร้นอย่างลึกซึ้ง

นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้มีโอกาสดำเนินงานหล่อขี้ผึ้งที่พิพิธภัณฑ์สถานหุ่นขี้ผึ้งนครปฐม เป็นหุ่นขี้ผึ้งที่สร้างขึ้นเหมือนคนจริงทุกประการ แม้แต่รูขุมขน ข้าพเจ้ารู้สึกชื่นชมในความสามารถของศิลปินและประทับใจในเรื่องราวที่น่าเสนอ เช่น การเลิกทาสของรัชกาลที่ 5 ภายในส่วนต่าง ๆ ของฉากจำลองชีวิตของคนสมัยนั้น มีหุ่นของผู้หญิงและเด็กอยู่ด้วย เป็นการแสดงความรักต่อกันตามธรรมชาติที่แม่ห่วงใยอาหารต่อลูก สายตาของแม่และลูกที่ประสานกัน ทอสายใยแห่งความรัก ความเสียสละของแม่ถึงจะทุกข์ยากลำบากเพียงใด ก็ไม่ต้องการให้ลูกได้รับ เช่นตน ส่วนศิลปะตะวันตก ข้าพเจ้าชอบงานของไมเคิล แองเจโล ชื่อ บีเอลต้า วัดเซนต์-ปีเตอร์ กรุงโรม งานชิ้นนี้แสดงถึงพลังความรักของแม่ถ่ายทอด และตาที่โศกเศร้าเสียใจของแม่ ความงดงามสมบูรณ์ของงานนั้นลงตัวอย่างเหมาะสมทุกอย่างตามหลักองค์ประกอบศิลป์

2.3.2 โสตศิลป์ (Aural Art)

เป็นศิลปะที่รับรู้ด้วยการฟัง ได้แก่ ดนตรีและวรรณกรรม ข้าพเจ้าได้เลือกคัดเอาบทเพลงและวรรณกรรมบางตอนที่มีส่วนช่วยเสริมความคิดความรู้สึกในการสร้างสรรค์งาน ยกตัวอย่างเช่น แดงบันดาลใจที่ได้จากบทเพลงประเภทต่าง ๆ ทั้งเพลงสากลและเพลงไทย เพลงไทยมี เพลงลูกทุ่ง ลูกกรุง และเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็กเป็นเพลงพื้นบ้านของไทยที่มีมาตั้งแต่บรรพบุรุษ จุดประสงค์เพื่อให้เด็กมีความสุข เกิดความเพลิดเพลินและนอนหลับด้วยความอบอุ่น เนื้อเพลงมักแสดง ความรัก ความห่วงใย ของแม่ที่มีต่อลูก บทเพลงกล่อมเด็กที่ข้าพเจ้าและคนทั่วไปรู้จักกันดีได้แก่บทเพลงต่อไปนี้

" นอนเถิดเจ้านอน
ทองคำแม่อย่าร้องไห้

" เจ้าเหนื่อยอ่อนเอย
แม่มิให้ใครต้องเหนื่อยเจ้าหมองศรี

นวลละม่อมแม่จะไกว

สายสุดใจเจ้าแม่เอย "

เนื้อเจ้าละมุนดังสำลี

คนดีของแม่คนเดียวเอย "

บทเพลงเหล่านี้ มักจะได้ยินได้ฟังจากคนชราที่เลี้ยงหลาน หรือแม่ที่มีลูก เมื่อข้าพเจ้าได้ยินเพลงกล่อมเด็กที่ท่วงทำนองการเอื้อนลูกคอซ้ำ ๆ เสียงที่ออกมารู้สึกซาบซึ้งถึงจิตใจให้คิดถึงเสียงของแม่ยิ่งนัก และเพลงที่กระตุ้นจิตสำนึกภายในของข้าพเจ้าอย่างรุนแรง เพราะได้ฟังเมื่อโตมั่งรื้อให้ทุกข์ครา คือ เพลงคำน้ามนม มีความรู้สึกรักแม่ อยากให้แม่โอบกอดโยนตัวไปมาเหมือนสมัยเด็ก ฉะนั้นบทเพลงจึงมีบทบาทสำคัญอีกรูปแบบหนึ่งที่ช่วยสร้างความรู้สึกให้ข้าพเจ้ามีแรงบันดาลใจถ่ายทอดออกมาเป็นผลงาน

ด้านวรรณกรรม ข้าพเจ้ามีนิสัยรักการอ่าน เมื่อมีเวลาว่างจะฉวยโอกาสหาอ่านไม่ว่าจะเป็นกระดาษห่อขนม หรือเศษชิ้นส่วนบางส่วนของหนังสือต่าง ๆ วรรณกรรมเป็นหนังสือที่ข้าพเจ้าชอบมาก เพราะมีคุณค่าของความหมายที่แฝงอยู่ในบทกลอนที่นอกจากจะมีความไพเราะแล้ว คุณค่าที่อ่านคือ คุณค่าทางสังคมจริยธรรม ซึ่งวรรณกรรมที่ข้าพเจ้าเลือกมาเป็นข้อมูลที่มีความสัมพันธ์ทั้งเนื้อหา รูปแบบ และแนวคิด แสดงถึงความรักของแม่และลูกที่ไม่มีวันเหือดแห้งไปจากจิตใจของมนุษย์ บทกวีที่ข้าพเจ้าประทับใจ เช่น

" ลูกรักแก้วแม่เอ๋ย	ปราณแม่รา ¹
พระบาทงกชศรี	ใส่เกล้า
ฤาปาปินภูมิ	หัดแม่-โยพ่อ
ขอจวบวบบาทแม่	สั่งเจ้าจอมใจ "
หรือ	
" ร้อยฤาเทาเนื้อ	เมียดน " ²
เมียดแล้นฤาตล	แม่ได้
ทรงครรภ์คลอดเป็นคน	ถ่างาย เลยนา
เลี้ยงยากนัก ท้าวไท	ธิดาผู้มีคุณ "

และวรรณกรรมที่ให้คุณค่าทางจริยธรรมแก่ข้าพเจ้า ให้สำนึกในพระคุณของแม่ที่มีมากมายไม่สามารถนับได้

¹ อ้างอิงจากเรื่องพระลอ เป็นบทประพันธ์ของ กรมธนวิประพันธ์ธิงค์

² อ้างอิง เป็นบทประพันธ์ของ ประไพศรีสะอาด

" ผู้ประกอบการ ผู้ ทุกซ์เกิดก่อกังวล ดวงจิตคิดชวายนวน ตราบเท่าจนตนแม่น "	กิจตน ¹ ท่านแท้ คุณท่าน เสมอแล บทสัน บุญชนธ์ "
--	--

2.3.3 โสตทัศนศิลป์ (Art Avdio Visual Art)

เป็นศิลปะที่ได้รับโดยการฟังและการเห็นพร้อมกัน ได้แก่ นาฏกรรม การแสดง ภาพยนตร์ บางแห่งเรียกทัศนศิลป์ ข้าพเจ้าได้รับแรงบันดาลใจจากบทและภาพยนตร์เสียส่วนใหญ่ ภาพยนตร์เช่น เรื่องกองข้าวน้อยฆ่าแม่ ผู้กำกับ สุนทร อ่อนมาก แสดงโดย ปิยะ ตระกูลราษฎร์ และสุวิทย์ (ป้าทอง) เนื้อเรื่องเป็นเรื่องราวระหว่างลูกกับแม่ ที่ใช้ชีวิตอยู่ด้วยกัน ภาพยนตร์จะสื่อให้เห็นความเสียสละของแม่คือ ป้าทอง ว่าแม่ลำบากแค่ไหนที่เลี้ยงดูลูกชายมาตั้งแต่เล็กจนโต ปิยะ แสดงเป็นลูก ที่ทำเรื่องฆ่าแม่ของตัวเองด้วยอารมณ์ชั่ววูบ แต่เขาก็สำนึกได้และตั้งจิตอธิษฐานขอเกิดเป็นแม่ลูกกันทุกชาติเพื่อชดใช้กรรม จะเห็นถึงความผูกพันระหว่างแม่และลูกได้อย่างเด่นชัด

อีกเรื่องหนึ่งเป็นบทละครที่ข้าพเจ้ากำลังติดตามชมทางทีวีช่อง 3 เรื่อง "ด้วยสองมือแม่ที่สร้างโลก" ผู้กำกับคือ ยุทธนา มุกดาสนิท แนวคิด รูปแบบ เป็นเรื่องราวแม่กับลูกในแง่มุมของอุปสรรคต่าง ๆ ให้ความรู้สึกถึงคุณค่าของคำว่าแม่ ด้วยพลังจากหยาดเหงื่อและน้ำตา สองมือของแม่ที่ไขว่คว้าหาความสุขมาปรนเปรอลูก ยอมเสียสละทั้งกายและใจ ถึงทนทุกข์แค่ไหนก็ตาม เรื่องนี้ข้าพเจ้าสังเกตมีลัทธิจะชีวิตหลายประการ ประการหนึ่งที่ข้าพเจ้ารู้สึกคือการถ่ายทอดความเป็นแม่จากรุ่นหนึ่งไปอีกรุ่นหนึ่ง เป็นห่วงโซ่ชีวิตที่หมุนไปตามกาลเวลาเรื่อย ๆ ไม่มีจุดจบสิ้น แต่ละรุ่นก็มีอุปสรรคแตกต่างกันไป แต่มีสิ่งหนึ่งที่เหมือนกันในทุกตอนของเรื่องคือความรักของแม่และลูกที่ถ่ายทอดให้กันและกัน จากอารมณ์ความรู้สึกที่ได้รับชมนำมาเป็นข้อมูลเพื่อถ่ายทอดเป็นผลงาน

¹อ้างอิงจากบทประพันธ์ของ ประไพศรีสะอาด

2.4 อิทธิพลที่ศิลปินให้อิทธิพลทางด้านบุคลิก การสร้างสรรค์

ผลงานของประติมากรไทยที่มีอิทธิพลต่อความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของข้าพเจ้าคือ ผลงานประติมากรรมชุดดนตรีของ อาจารย์เขียน ยิ้มศิริ เพราะลักษณะต่าง ๆ ที่แสดงออกมาในงาน สร้างความรู้สึกในแบบศิลปะไทย ซึ่งได้ประสานแต่ละส่วนเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งแนวเรื่อง รูปทรงที่ได้รับการขัดเกลา และวางท่าทางที่ได้จังหวะลีลาที่เคลื่อนไหวของเส้น และปริมาตรเหมือนจังหวะดนตรี

นอกจากนี้ข้าพเจ้ายังได้รับอิทธิพลจากผลงานจิตรกรรมของอาจารย์จักรพันธ์ โปษยกฤต ที่แสดงออกมาได้อ่อนหวาน และมีจังหวะลีลาของเส้นที่งดงาม พริ้วไหวรับกันอย่างกลมกลืน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การทำงานศิลปะให้สัมฤทธิ์ผลได้นั้น ประกอบด้วยการทำงานที่ต้องอาศัยความเข้าใจ ประสบการณ์และความสามารถของผู้สร้างและการศึกษาค้นคว้า การสังเกต แล้วนำมาวิเคราะห์ พิจารณาเรื่องราวนั้นมาถ่ายทอดเป็นผลงานทางศิลปะ และมีการแก้ปัญหาในระหว่างที่ดำเนินงาน ซึ่งข้าพเจ้าได้นำหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาปฏิบัติในการสร้างงาน โดยอาศัยองค์ประกอบทางศิลปะกับ แนวเรื่องหรือข้อมูลที่ได้จากแรงบันดาลใจแล้วนำมาวาดเส้นจากแบบของแม่และลูกที่ได้จากรูปทรงจริงตามธรรมชาติ ที่มีลักษณะท่าทางที่สื่อความหมายถึงสภาวะอารมณ์ที่อบอุ่น อ่อนโยน รู้สึกถึง สัญชาติญาณความเป็นแม่ที่โอบอุ้ม การกอดรัดอย่างทนถนอม เป็นอารมณ์ที่เกิดจากอภิปริยาที่แสดง ออกระหว่างแม่และลูก นำมาพัฒนา คลี่คลายรูปทรงตามจินตนาการในความงามในอุดมคติส่วนตัว เพื่อหารูปทรงที่มีโครงสร้างของเส้นและปริมาตรที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงทัศนธาตุที่นำมาใช้และ เกิดความงามในจังหวะท่าทางที่ตอบสนองความรู้สึกได้โดยการดำเนินงานดังนี้

วิเคราะห์ประมวลความคิด

ได้ข้อมูลทางแนวความคิดจากอภิปริยาระหว่างแม่และลูกที่แสดงโต้ตอบกัน ลักษณะ การบิดการเคลื่อนไหวสรีระตามธรรมชาติ และสายตาท้องประสานกันระหว่างแม่และลูกที่บ่ง บอกถึงความรักที่มีต่อกัน และกริยาอาการอีกมากมายที่แสดงออกถึงความสัมพันธ์ระหว่างแม่และ ลูกนำมาวิเคราะห์หาความงามของรูปทรง โดยอาศัยปัจจัยทางทัศนศิลป์ เพื่อให้เห็นถึงคุณค่าตาม เหตุผลของความเป็นไปได้ของผลงาน

ทัศนศิลป์ที่นำมาใช้ได้แก่

เนื้อหา (content)

เป็นองค์ประกอบที่เป็นนามธรรมหรือโครงสร้างทางจิต เนื้อหาที่ข้าพเจ้านำมาเสนอ เป็นศิลปะที่แสดงออกถึงเรื่องราวด้วยการใช้สื่อความหมายของรูปทรงทางประติมากรรมที่แสดง ถึงความรักและความผูกพันระหว่างแม่และลูกโดยเป็นบรรยากาศในงานที่ให้อารมณ์ ความรู้สึกที่ อบอุ่น อ่อนโยน นุ่มนวล กริยาท่าทางที่มีระหว่างแม่และลูกที่แสดงออกที่เป็นไปตามธรรมชาติ

รูปทรง (form)

เป็นการใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อที่กำหนดวัตถุให้เป็นเอกภาพของความคิด และจินตภาพเพื่อที่จะสร้างสรรค์งานประติมากรรมที่มีรูปร่าง เป็นมิติ รูปทรงได้มาจากการคลี่คลาย มาจากร่างกายมนุษย์ โดยตัดทอนรายละเอียดที่ไม่สำคัญและเพิ่มเติมบางแห่ง เพื่อให้ได้รูปทรงที่เรียบง่าย แสดงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูกด้วยท่าทางการโอบอุ้ม การหยอกล้อ และเป็นการเปิดรูปทรงให้ที่ว่างสามารถเข้าสู่ภายในรูปทรง และไหลเวียนรอบรูปทรง เป็นการแทนค่าของที่ว่างให้มีรูปร่างที่มีความหมายตามความรู้สึกของตนเอง

เส้น (Line)

เส้น คือ เส้นรูปนอกของมวล พื้นที่ว่าง กำหนดขอบเขตของรูปทรง เป็นองค์ประกอบที่สื่อความหมายและให้อารมณ์ ความรู้สึก การเคลื่อนไหว และทิศทาง สามารถสร้างจังหวะเชื่อมพื้นที่หนึ่ง ไปยังอีกพื้นที่หนึ่งในผลงานของข้าพเจ้า ใช้เส้นโค้งเป็นส่วนใหญ่ เพื่อแสดงการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง สภาพเป็นผู้หญิงนุ่ม และอ้อมเอิบ ในความเป็นจริง เน้นเส้นในจินตนาการ ซึ่งเส้นในรูปทรงของข้าพเจ้าเป็นเส้นแกนของคน แสดงความเคลื่อนไหวที่พื้นผิวให้รู้สึกในปริมาตรของรูปทรง

พื้นผิว (Tex-Ture)

คือ คุณสมบัติของผิวหน้าของเรื่องราว ข้าพเจ้าใช้พื้นผิวที่เรียบเพื่อแสดงความถึงความกลมกลืน อวบอ้อม เหมือนผิวของพระพุทธรูป ให้ความรู้สึกถึงความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจของแม่และลูก

ปริมาตร (Volume)

คือ ปริมาตรที่ว่างของรูปทรงนั้นกินเนื้อที่อยู่ เป็นปริมาตรของที่ว่างที่เกิดจากการล้อมรอบของพื้นผิวของรูปทรงงานประติมากรรม ปริมาตรของมวลจะปรากฏกับปริมาตรของที่ว่างเสมอของผิวยังใช้ปริมาตรที่ทับตันของรูปทรงผู้หญิงและเด็กเป็นสื่อความคิด เพื่อแสดงเส้นที่มีทิศทางต่อเนื่องของผิว และโครงสร้างทางรูปทรงภายในและรูปทรงภายนอกที่มีเอกภาพ ปริมาตรของกล้ามเนื้อที่เรียบง่ายเกิดลีลา เส้นโค้งเว้าต่าง ๆ ตามท่วงท่าที่เป็นธรรมชาติ

ขั้นตอนในการทำงาน

1. สเก็ตหารูปทรงโดยการวาดเส้นตามข้อมูลที่ได้นั้นความมา ซึ่งเป็นเรื่องราวระหว่างแม่และลูก และสร้างแบบจำลอง 3 มิติ โดยดินเหนียวหรือดินน้ำมัน
2. นำแบบจำลองที่มีรูปทรงที่แสดงออกถึงความรู้สึกที่ต้องการมาขยายเป็นงานจริงขนาดสัดส่วนของรูปทรงเล็กกว่าคนปกติ
3. นำเหล็กเส้นขนาด 2 หุน ไม่เต็ม ตัดเหล็กเป็นแกนศูนย์ถ่วงของรูปทรงผู้หญิงตามท่าทางจากแบบจำลองเป็นโครงสร้างภายในใช้ลวดพันรอบแกนเหล็กเพื่อยึดติดกับโครงเหล็ก
4. ปั้นรูปด้วยดินเหนียวที่เตรียมไว้ตามแบบจำลอง พยายามกดดินเหนียวให้แน่นเพื่อสร้างรูปทรงภายในที่แข็งแรง ปั้นรูปเป็นระนาบอย่างง่าย ๆ มีโครงสร้างของกายวิภาคเพื่อที่เวลากลัดลายรูปทรงจะได้ดูมีปริมาตรของรูปทรงของมนุษย์เป็นโครงสร้างภายใน ปั้นรูปทรงของแม่ก่อนแล้วปั้นรูปทรงลูกใส่เข้าไปทีหลัง
5. แก้ปัญหาของรูปทรงที่ยังให้ความรู้สึกที่น่าพอใจ ให้มีรูปทรงที่แสดงออกได้ตามอารมณ์ความรู้สึกของตน
6. ทำผิวด้วยเครื่องมือปั้น เตรียมตัดฟิล์มและแบ่งพิมพ์ของรูปทรงดินเหนียว พยายามแบ่งให้ถอดพิมพ์ได้สะดวกที่สุด
7. ใช้ปูนพลาสเตอร์ทำแม่พิมพ์ เทคนิคในการผสมปูน ควรใส่น้ำในกะละมังก่อนแล้วค่อย ๆ เทปูนลงที่ละนิด พอท่วมน้ำนิดหน่อย ร่อนน้ำซึมเข้ากับปูนจึงใช้มือโดยทางนิ้วออกวางมือลงกับกะละมังแล้วตีแรงจนปูนไม่จับเป็นก้อน นำมาสลัดใส่รูปปั้นที่กั้นด้วยฟิล์มแล้วจนทั่วสลัดปูนบาง ๆ 2 ชั้น แล้วจึงสร้างความหนาพอประมาณ นำเหล็กมาตัดตามโครงรูป แล้วใช้ยิมมะพร้าวผสมปูนยึดเหล็กกับงานไว้ ปูนแห้งสนิทจึงดึงฟิล์มที่กั้นไว้ออก ควักดินเหนียวออกจากแม่พิมพ์ให้หมดนำแม่พิมพ์ไปล้างน้ำ
8. นำชิ้นส่วนของแม่พิมพ์มาทาน้ำมันมะพร้าวเคลือบผสมสบู่ ทาบาง ๆ ให้ทั่ว นำปูนพลาสเตอร์มาหยอดให้ทั่วเพื่อทำผิว ทำ 2 ชั้น ส่วนชั้นที่ 3 นำกระสอบข้าวสารมาตัดเป็นชิ้น ๆ ชุบน้ำปูนพลาสเตอร์ปูให้ทั่วชั้นงาน
9. นำแม่พิมพ์ที่ได้มาประกอบเข้าด้วยกัน ตามภายในด้วยเหล็กเส้นขนาด 2 หุน ไม่เต็มเพื่อให้งานมีความแข็งแรง
10. รอให้ชิ้นงานแห้ง นำเครื่องมือแต่งปูนนำมาตกแต่งชิ้นงาน ถ้างานมีรอยพรุนเป็นรู ให้เอาน้ำยัดบนบริเวณที่เป็นรู แล้วใช้ผงปูนหยอดลงไป แล้วชุบให้ผิวเรียบ ใช้กระดาษทรายเบอร์ 1 เบอร์ 2 ขัดผิวหยาบ ๆ แล้วจึงขัดผิวเรียบด้วยกระดาษทรายเบอร์ 0 เพื่อแต่งผิวที่ละเอียดมีปริมาตรเต่งตึง

วัสดุในการทำงาน

1. เหล็กเส้นขนาด 2 หุนไม่เต็ม ใช้กับงานสูงไม่เกิน 2 เมตร เพราะแข็งแรงพอควร
2. เส้นลวดขนาดกลวง เพราะเส้นไม่เล็กจนเกินไปทำให้มัดกับเหล็กสะดวก
3. ดินเหนียว การนวดให้ได้ความเหนียวพอดีจะได้ปั้นง่าย ๆ
4. แท่นปั้น ควรหมุนได้รอบด้าน เพื่อหมุนตรวจดูงานได้รอบด้าน
5. ปูนปลาสเตอร์ ใช้ทำแม่พิมพ์และหล่องานอาจใช้สำริดหรือวัสดุอื่นก็ได้
6. เครื่องมือปั้นดิน, เครื่องแต่งปูน
7. ฟิล์ม ภาพยนตร์ ใช้กันปูนแข็งขึ้นงาน
8. ไยมะพร้าว นำมาเป็นตัวยึดเกาะเหล็กกับงาน
9. กระสอบข้าวสาร เพื่อสร้างความแข็งแรงของงาน
10. ตะปู, ฆ้อน
11. กรรไกร
12. พลาสติกและผ้าคลุมดิน เพื่อกันไม่ให้อากาศเข้าไปทำให้ชิ้นงานที่ปั้นดินแข็งตัวเร็ว
13. กระดาษทราย เบอร์ 0,1,2 ใช้ขัดแต่งผิว
14. สีพลาสติก สีเขียว แดง ดำ และน้ำตาล
15. กาวสีดำ และสีน้ำตาล

การพัฒนาและคลี่คลายรูปแบบ

ระยะก่อนทำงานศิลปะขั้น

ในช่วงระยะเวลาที่ข้าพเจ้าได้ศึกษาในกระบวนวิชาทางศิลปกรรม ประติมากรรม ข้าพเจ้าได้ทำงานศิลปะในหลายรูปแบบเพื่อจะศึกษา ค้นคว้า หาแนวทางในการสร้างสรรค์ศิลปะ ซึ่งข้าพเจ้าประสบกับปัญหาต่าง ๆ ทั้งในด้านรูปแบบของผลงานและแนวความคิดซึ่งไม่ชัดเจน เพียงพอและเนื่องจากประสบการณ์มีน้อยและขาดความชำนาญในการฝึกฝนมาก่อน งานศิลปะในช่วงแรก ๆ ของข้าพเจ้าจึงมีหลากหลายรูปแบบแตกต่างกันไป ดังนั้นผลงานศิลปะที่ได้สร้างสรรค์จึงมีทั้งชอบและไม่ชอบ ข้าพเจ้าจึงพยายามค้นหาความรู้สึกประทับใจที่ตนเองมีความชอบและถนัด สัมพันธ์กับความรู้สึกจริง ๆ ของตัวเอง ส่วนลักษณะนิสัยส่วนตัวของข้าพเจ้าชื่นชอบเรื่องราวของผู้หญิง เพราะโครงสร้างต่าง ๆ ทั้งงดงาม อ่อนนุ่ม และมีส่วนเว้าส่วนโค้งที่น่ามอง และจะเห็นได้จากงานที่ทำผ่าน ๆ มาในการศึกษาประติมากรรมจะเป็นรูปทรงที่มาจากรูปร่างของผู้หญิงทั้งนั้น แนวในการทำงานได้รับอิทธิพลจากศิลปิน บิคกาโซ (Picasso) ที่นำรูปทรงผู้หญิงมาเสนอในผลงานที่ต้องการแสดงออกทุกด้านของผู้หญิง โดยการตัดทอนเป็นเหลี่ยม แต่ต่อมาความคิดของข้าพเจ้ากลับไม่ยอมรับศิลปะแบบนามธรรมเลย เพราะความรู้สึกที่แท้จริงข้าพเจ้าชื่นชอบงานในแนวโน้มเอียงไปทางเหมือนจริงในจินตนาการ ผลงานของศิลปินที่ข้าพเจ้าประทับใจคืองานเขียนจิตรกรรมรูปวรรณคดีของอาจารย์จักรพันธ์ โปะยกฤต งานของท่านแฝงความรู้สึกของความเป็นผู้หญิงที่มีความอ่อนนุ่ม อ่อนโยน ลักษณะเส้นรอบนอกของรูปทรงที่พริ้วอ่อนหวาน ต่อมาเมื่อได้มาศึกษาในสถาบันแห่งนี้ได้ไปสัมผัสงานของอาจารย์เขียน ยิ้มศิริ ข้าพเจ้าหลงใหลในรูปทรง ปริมาตรที่กลมกลืน ทั้งเนื้อหา องค์ประกอบศิลป์ เป็นงานทางอุดมคติที่เหมาะสมไม่ทุกส่วนล้นเกินเป็นงานที่มีเอกภาพสมบูรณ์มีคุณค่าทางศิลปะ และในการสร้างสรรค์งานศิลปะขั้นครั้งนี้ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์หาความเป็นมาของตัวเอง เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน โดยสำรวจลักษณะนิสัยส่วนตัวพิจารณาจุดบกพร่องของตัวเอง และจุดรวมของความประทับใจที่สามารถถ่ายทอดความรู้สึกและอารมณ์นั้นออกมาจากวิญญาน และได้นำสิ่งเหล่านี้มาเป็นแรงบันดาลใจในการทำงาน ซึ่งปัญหาในการทำงานช่วงแรก ๆ ของข้าพเจ้าคือ การนำเสนอเรื่องราวที่ไม่ชัดเจน ต่อมาเมื่อได้มาการศึกษาค้นคว้าอย่างจริงจัง ประกอบกับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา และท่านอาจารย์ในสาขาประติมากรรม จนกระทั่งข้าพเจ้าค้นพบตัวเองในความชอบที่ตรงกับความรู้สึกที่เก็บซ่อนไว้ในส่วนลึกนั้นจะมีปัญหาแต่เพียงว่าสามารถนำความรู้สึกและความชำนาญในเชิงช่างออกมาปรากฏในผลงานได้หรือไม่ คงขึ้นอยู่กับตัวข้าพเจ้าเอง เมื่อได้บทสรุปของความพอใจก็มาถึงแรง

บันดาลใจที่นำมาเป็นสื่อ ข้าพเจ้านำเรื่องเกี่ยวกับแม่และลูกมาเป็นแรงผลักดันให้กำลังใจตัวเอง เพราะพระคุณของแม่ที่เลี้ยงดู ส่งเสียให้ศึกษา และเป็นกำลังใจเฝ้ารอวันที่ข้าพเจ้าสำเร็จ การศึกษา นำความภูมิใจไปมอบแด่ท่าน ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีพลังบางอย่างแฝงอยู่ในหัวใจและ จิตสำนึก เนื่องจากข้าพเจ้าเป็นคนรักเด็ก เคยเลี้ยงน้องมาหลายคนและเคยรับจ้างเลี้ยงดูเด็ก โดยแม่ของเด็กนำมาฝากเลี้ยง ต้องเลี้ยงทั้งกลางวันและกลางคืน เป็นเวลา 3 ปี ตั้งแต่เด็ก อายุ 4 เดือนถึง 3 ขวบกว่า ตอนกลางวันแม่ของข้าพเจ้าจะเป็นผู้ดูแลแต่ตอนกลางคืนข้าพเจ้า ต้องดูแล ด้วยเหตุนี้ทำให้ข้าพเจ้าซึมซาบเอาความรู้สึกลึกซึ้งยิ่ง เมื่อมาสร้างงานศิลปนิพนธ์ ข้าพเจ้าจึงหยิบยกเอาประเด็นความผูกพันระหว่างแม่และลูกมาสร้างผลงาน

การวิเคราะห์ศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1

ชื่อผลงาน	สัมพันธ์ภาพระหว่างแม่กับลูก 1
เทคนิค	ปูนพลาสเตอร์
ขนาด	70 x 40 ซม.
สีและน้ำตัก	ลักษณะผลงานใช้สีลงเพื่อเน้นปริมาตร สดส่วน และพื้นผิวให้มีน้ำหนัก และสวยงาม มีคุณค่ามากกว่า เป็นสีขาวของปูนพลาสเตอร์
รูปแบบ	แบบกึ่งนามธรรม
รูปทรง	คลี่คลายมาจากรูปทรงของมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วย รูปทรง 2 รูปทรง คือรูปทรงของผู้หญิงและรูปทรงเด็ก โดยเชื่อมโยงของมวลของปริมาตร ใหญ่กับมวลปริมาตรเล็กให้มีความกลมกลืน และตัดรายละเอียดที่ไม่สำคัญและเพิ่มเติมบางส่วน เพื่อให้ได้รูปทรงที่เรียบง่าย ซึ่งมี ลักษณะเป็นผู้หญิงอุ้มเด็กไว้ในอ้อมแขน แสดงอารมณ์ที่ทั้งสองเข้าใจ ซึ่งกันและกัน และสื่อความรู้สึกรักและห่วงใยด้วยการสัมผัส องค์ประกอบที่นำมาใช้ส่วนใหญ่เป็นเส้นโค้งให้เกิดการเคลื่อนไหวของ เส้นที่อ่อนหวาน นุ่มนวล ใช้พื้นผิวเรียบเพื่อเน้นปริมาตรให้เลือนไหล ต่อเนื่องกันทั้งรูปทรงและแสดงถึงอารมณ์ด้วยความสุข

ข้อควรแก้ไข คือความวิตกกังวลในเรื่องความถูกต้องในกายวิภาค ซึ่งความจริงไม่จำเป็น เพราะส่งผลให้ไม่สามารถคลี่คลายรูปทรงได้มากนัก อีกทั้งการจัดวางองค์ประกอบของงานยังไม่สมบูรณ์ งานยังแข็งทื่อ แต่สามารถสื่ออารมณ์ที่นิ่งสงบและสร้างความอบอุ่นและความรัก ตอบสนองความต้องการของผู้สร้าง ได้ระดับหนึ่ง

การวิเคราะห์ศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน สัมพันธภาพระหว่างแม่กับลูก 2

เทคนิค ปูนพลาสเตอร์

ขนาด 70 x 40 ซม.

สีและน้ำหนักรูป ลักษณะผลงาน ใช้สีลงเพื่อเน้นปริมาตร สัดส่วน และพื้นผิวให้มีน้ำหนักและสวยงาม มีคุณค่ามากกว่า เป็นสีขาวของปูนพลาสเตอร์

รูปแบบ แบบกึ่งนามธรรม

รูปทรง ลักษณะของรูปทรงในงานชิ้นนี้ยังคงรูปแบบเดิมไว้ เป็นการคลี่คลายมาจากรูปทรงมนุษย์ และการใช้องค์ประกอบศิลป์ รูปทรงเป็นทำนอง เพราะส่วนใหญ่การปั้นนมเด็กต้องนั่ง หรือแสดงความผูกพันระหว่างแม่กับลูก สร้างปริมาตรรูปทรงสัมพันธ์กันระหว่างจังหวะของเส้นและพื้นที่ว่าง เหตุผลที่ใช้เส้นโค้งเหมือนกับงานชิ้นแรก ส่วนที่เพิ่มคือการนำริ้วผ้ามาใช้เพื่อลดความรุนแรงของพื้นที่ว่างที่ลึกเข้าไปในซอกแขน และช่วยให้ปริมาตรเส้นไหลเวียนได้ต่อเนื่อง เน้นความผูกพันจากสายตาที่ประสานกันระหว่างรูปทรงทั้งสองก่อให้เกิดความอบอุ่นและความรัก สามารถตอบสนองความพอใจของผู้สร้างได้ระดับหนึ่ง

ข้อควรแก้ไข งานชิ้นนี้ยังขาดการเคลื่อนไหวของปริมาตร เส้น และรูปทรง ยัง
สงบนิ่ง ขาดความมีชีวิต สุนุกสนาน เพราะการพัฒนาอย่างขาดทักษะ
และใช้เวลาในการทำงานน้อย

การวิเคราะห์ศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน สัมพันธภาพระหว่างแม่กับลูก 2

เทคนิค ปูนพลาสเตอร์

ขนาด 100 x 40 ซม.

สีและน้ำหนัก มีปริมาตรสีดำนากกว่าชั้นที่ 1 และ 2 ที่สีจะออกแดง เพื่อเน้น
ปริมาตรของรูปทรงให้เด่นชัดและสวยงามยิ่งขึ้น นอกเหนือจากการ
เพิ่มคุณค่าของงาน

รูปแบบ กึ่งนามธรรม

รูปทรง คล้ายคลึงพัฒนาจากชั้นที่ 2 คือ การจัดท่าทางที่นิ่งสงบนำไปสู่ลีลา
ท่าทาง รูปทรงที่เคลื่อนไหวบิดพลิ้ว ปริมาตรของขาและแขนที่โค้งงอ
มีปริมาตรผิวที่อวบอ้วน เกิดลีลาและจังหวะที่ตอบรับกันของปริมาตร
ของเส้นโค้ง โครงสร้างของเส้นรอบนอกและภายในของพื้นที่ว่าง
ของปริมาตร ของรูปทรง ลักษณะการทำผิวให้เรียบเนียนงานชิ้นที่ 1, 2
ตัดทอนรายละเอียดจากชั้นที่ 2 ในส่วนประกอบของหู ตา ปาก เล็บ
เพื่อให้เส้นไหลเวียนได้ประสานกลมกลืน ทั้งนี้เพื่อถ่ายทอดความรู้สึก
ความผูกพันระหว่างแม่และลูกที่กำลังมีความสุขสนุกสนานเต็มไปด้วย
บรรยากาศที่อบอุ่น

ข้อควรแก้ไข ปริมาตรยังไม่อวบอ้วน เนื่องจากขาดทักษะในงาน ควรพัฒนาในขั้นต่อไป

การวิเคราะห์ศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน	สัมพันธ์ภาพระหว่างแม่กับลูก 4
เทคนิค	ปูนพลาสเตอร์
ขนาด	65 x 40 ซม.
สีและน้ำหนัก	มีปริมาตรสีดำนากกว่าชั้นที่ 1 และ 2 ที่สีจะออกแดง เพื่อเน้นปริมาตรของรูปทรงให้เด่นชัดและสวยงามยิ่งขึ้น นอกเหนือจากการเพิ่มคุณค่าของงาน
รูปแบบ	กึ่งนามธรรม
รูปทรง	คลี่คลายมาจากรูปทรงมนุษย์ รูปทรงมีลักษณะคุกเข่าและชันขาหนึ่งข้างเป็นมุมฉาก เข้าขวาคัดฟันรองรับน้ำหนักของลำตัวและปริมาตรเด็ก ปริมาตรของเด็กและปริมาตรของลำแขนที่ยกลอยตัวในอากาศ เพื่อเปิดพื้นที่ว่างเข้ามาทำงานร่วมกับปริมาตรโครงสร้างมีบทบาทมากยิ่งขึ้น โดยให้เส้นของผ้านุ่งโค้งอย่างมีจังหวะ ไหลไปตลอดทั้งชิ้นงาน เน้นความอวบอ้อมของบริเวณสะโพกและหน้าอกเพื่อแสดงความสมบูรณ์ของเพศแม่ พื้นที่ที่เรียบช่วยให้ชิ้นงานมีปริมาตรอวบอ้อมสมบูรณ์ ประสานกันอย่างกลมกลืน ลดรายละเอียดของนิ้วและมือให้มีปริมาตรโครงสร้างของนิ้วมือ ผลงานชิ้นนี้แสดงถึงความรัก ความอบอุ่น จากใบหน้าของรูปทรงลูก และรูปทรงแม่ ที่แนบชิดเพื่อเชื่อมความผูกพันธ์ของปฏิภริยาของแม่และลูกที่ถ่ายทอดให้กันนั้นกระชับแนบแน่นยิ่งขึ้น

อุปสรรคและปัญหาในการสร้างสรรค์

1. การศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างแม่และลูก จะต้องใช้เวลาาน จำเป็นต้องไปหาประสบการณ์จริงของความเป็นอยู่ระหว่างแม่และเด็กจากสถานเลี้ยงเด็ก ครอบครัวที่มีเด็กเล็ก เพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ลึกซึ้ง ได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริง เนื่องจากระยะเวลาอันน้อยทำให้ได้ข้อมูลที่ยังไม่สมบูรณ์ครบถ้วน ทำให้เกิดความยุ่งยากในการวิเคราะห์และสรุปผลได้

2. การใช้เทคนิคและวัสดุมาทำงานประติมากรรม ข้าพเจ้าเลือกปูนพลาสเตอร์เป็นวัสดุที่ไม่คงทนถาวร ชำรุดเสียหายได้ง่าย ข้าพเจ้าต้องการทำวัสดุโลหะ เช่น ทองแดง บรอนซ์มากกว่า เพราะเป็นวัสดุที่คงสภาพได้นานและมีคุณค่าในตัวผลงานศิลปกรรม

3. เรื่องราวที่แสดงออกในผลงานเกิดจากผลทางทัศนคติ ความคิด และจินตนาการ จากข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ แต่คลี่คลายพัฒนาได้ไม่มากเนื่องจากระยะเวลาอันสั้น และยังขาดประสบการณ์และทักษะในการทำงาน ข้าพเจ้าคิดว่าแนวทางในการศึกษาค้นคว้าผลงานประติมากรรมนี้ ทำให้ข้าพเจ้ามีประสบการณ์เพิ่มขึ้นและนำความรู้ที่ได้สร้างสรรค์พัฒนาผลงานที่มีเอกลักษณ์ส่วนตัวต่อไป

สรุปผลการทำงาน

แนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของข้าพเจ้านั้น เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างแม่และลูก ที่แสดงอัปกริยาต่าง ๆ ที่สื่อถึงความรัก ความอบอุ่น เช่น การโอบกอด การหยอกล้อ การปลอบโยน เริ่มการศึกษาข้อมูลที่มีประโยชน์และเกี่ยวข้องกับการทำงานอย่างละเอียดทุกขั้นตอน สื่อความคิด ความรู้สึกที่ได้รับด้วยรูปทรงคน โดยเฝ้าดูสิ่งเกิดอย่างพินิจพิจารณา ซึมซาบความรู้สึกพฤติกรรมการแสดงออกของความสัมพันธ์ระหว่างแม่และลูก สร้างสรรค์ผลงานรูปแบบที่คลี่คลายมาจากรูปแบบที่เหมือนจริงจนเป็นแบบกึ่งนามธรรม ซึ่งสิ่งที่ใช้สื่อเป็นเพียงรูปทรงทางอุดมคติ จินตนาการ ซึ่งทำให้การแสดงออกในการสร้างสรรค์มีอิสระมากยิ่งขึ้น การเก็บข้อมูลเพื่อค้นหารูปทรง ซึ่งต้องใช้เวลานาน สเก็ต และสร้างแบบจำลองด้วยดินเหนียวเป็นรูปทรง 3 มิติ เลือกสรรรูปแบบที่ตอบสนองความรู้สึกมากที่สุดนำมาขยายเป็นงานจริง กระบวนการทำงานนั้นถือเป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝนและที่สำคัญต้องรู้สึกตอบสนองกับงานทุกขณะจิต ซึ่งการทำงานแต่ละขั้นต้องใช้ทักษะและการเข้าใจ เอาใจใส่สูง หมั่นตรวจสอบข้อผิดพลาดเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขในงานชิ้นต่อไป สิ่งสมิทะซึ่งช่วงแรกข้าพเจ้าไม่ชำนาญจนสามารถพัฒนาไปได้ในระดับหนึ่ง ข้าพเจ้ามีความรู้สึกพึงพอใจในผลงานที่แสดงออกได้ตามเจตนารมณ์ที่วางไว้ เป็นความรู้จากการได้ทำงานที่ต่างจากรูปแบบเดิม ให้รสชาติทางศิลปะอีกรูปแบบหนึ่ง

เอกสารประกอบโครงการศิลปะชิ้นนี้ แสดงกระบวนการในการทำงานเริ่มจากขั้นตอนของแนวความคิด กระบวนการสร้างสรรค์โดยอาศัยองค์ประกอบทางศิลปะ อย่างไรก็ตามการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะได้ให้คุณค่า สาระประโยชน์ และประสบการณ์ต่อข้าพเจ้าเพื่อการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นเอกลักษณ์ส่วนตัวต่อไป

ภาพประกอบที่ 1 ผลงานอาจารย์เขียน ชุ่มศิริ

ภาพประกอบที่ 3 ผลงานอาจารย์จักรพันธ์ โปษยกฤต

ภาพประกอบที่ 4 แหล่งที่มาของงาน

ภาพประกอบที่ 5 แหล่งที่มาของงาน

ภาพประกอบที่ 6 แหล่งที่มาของงาน

ภาพประกอบที่ 7 วาดเส้นเพื่อค้นหารูปทรง

ภาพประกอบที่ 8 วาดเส้นเพื่อกันทารูปทรง

ภาพประกอบที่ 9 วาดเส้นเพื่อค้นหารูปทรง

ภาพประกอบที่ 10 วาดเส้นเพื่อค้นหารูปทรง

ภาพประกอบที่ 11 แบบจำลอง 3 มิติ

ภาพประกอบที่ 12 แบบจำลอง 3 มิติ

ภาพประกอบที่ 13 แบบจำลอง 3 มิติ

ภาพประกอบที่ 14 แบบจำลอง 3 มิติ

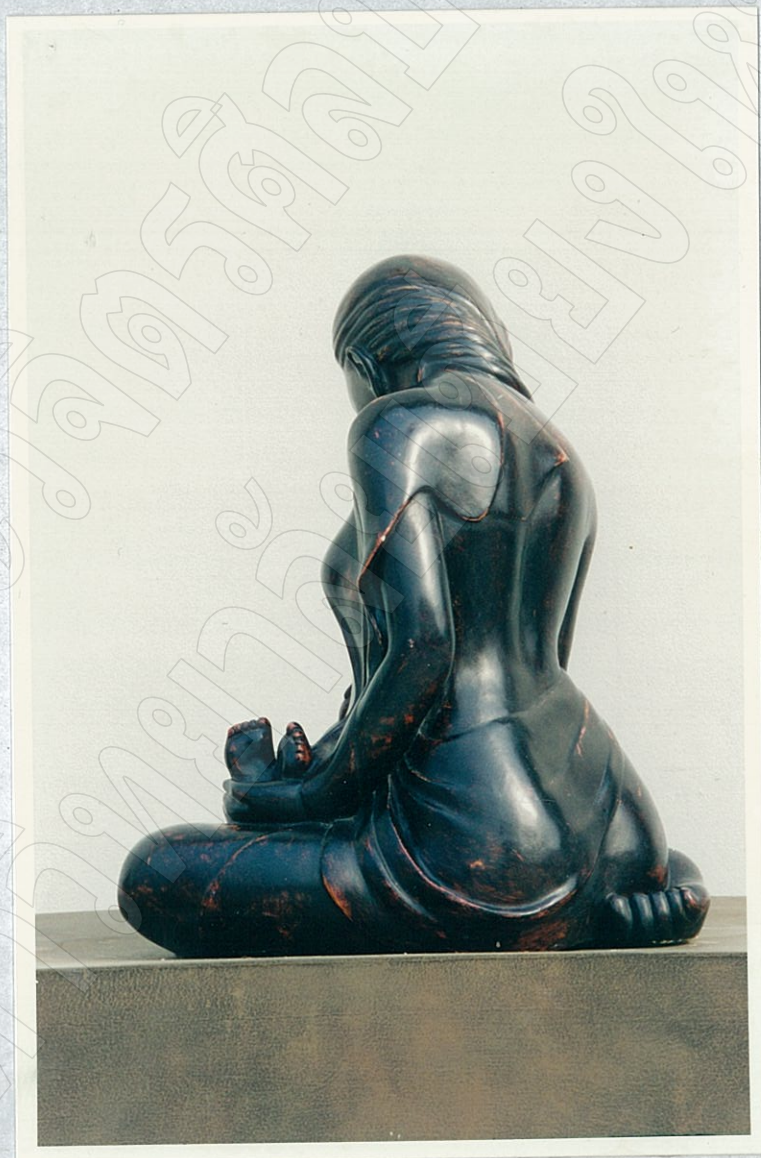
ภาพประกอบที่ 15 ผลงานศิลปินพันธ์ ชื่นที่ 1

ภาพประกอบที่ 16 ผลงานศิลปินพนธ์ ชั้นที่ 1

ภาพประกอบที่ 17 ผลงานศิลปินพันธ์ ชั้นที่ 2

ภาพประกอบที่ 19 ผลงานศิลปินพันธ์ ชื่นที่ 3

ภาพประกอบที่ 20 ผลงานศิลปินพันธ์ ชั้นที่ 3

ภาพประกอบที่ 21 ผลงานศิลปินแห่งชาติ ชั้นที่ 4

ภาพประกอบที่ 22 ผลงานศิลปินพันธ์ ชื่นที่ 4

บรรณานุกรม

ชลูด นิ่มเสมอ. องค์ประกอบของศิลปะ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์, 2531/327.

ดร.สุชาติ สุธาธิ. เรียนรู้การเห็นพื้นฐานการวิจารณ์ทัศนศิลป์. กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2535/149.

นางนพมาศ (ท้าวศรีจุฬาลักษณ์). ความรักของแม่ในวรรณคดี. กรุงเทพฯ, 2518.

ประเสริฐ ศิลรัตน. ความเข้าใจในศิลปะ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2525.

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ

นางสาว เสาวณีย์ เทพคำอ้าย

วัน เดือน ปีที่เกิด

วันที่ 24 สิงหาคม 2511

ประวัติการศึกษา

1. ประถมศึกษา โรงเรียนภัทรวิทยาคม
2. มัธยมศึกษา โรงเรียนสรณวิทยาคม
3. คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่